

BackUpp – förbättrat omhändertagande av patienter med ländryggsbesvär i primärvården

Strukturerat flöde inom rehabiliteringskedjans tidsramar

Liz Lövall¹, Ann Bremander¹, Mats Granström¹, Lena Hedin², Anja Nyberg³, Ulf Hallgärde³, Maj-Britt Engström⁴, Björn Strömqvist⁵, Mårten Annertz⁶, Ingemar F Petersson¹

¹MORSE, Rörelseorganens forskningsavdelning, Lunds universitet och Skånes universitetssjukhus, Lund. ²VC Skurup, Primärvården Skåne. ³Region Skåne.

⁴Försäkringskassan Syd. ⁵Ryggsektionen, Ortopediska kliniken, Skånes universitetssjukhus, Lund. ⁶Röntgenkliniken, Ängelholm/Helsingborg.

Sammanfattning

Majoriteten av patienterna skattade sin hälsa och ryggfunktion som väsentligt bättre vid avslut jämfört med vid start. De upplevde även tillgänglighet, omhändertagande och möjligheten att påverka behandlingen som god.

Det strukturerade omhändertagandet, samarbetet och möjligheten för tidig MR-översikt uppskattades mest bland deltagande personal.

Det planeras nu för en utökning av projektet till fler primärvårdsenheter.

Bakgrund

Ryggsmärta är en av de vanligaste kontaktorsakerna inom primärvården. Trots principiell enighet kring bedömnings- och beslutsprocessen utifrån en biopsykosocial modell så kan detta vara svårt att uppnå i praktiken.

I syfte att skapa förutsättningar för ett bättre och mer samordnat omhändertagande av patienter med ländryggsbesvär i Skåne startades 2009 det 1-åriga pilotprojektet BackUpp. Projektet är ett samarbete mellan Region Skåne, Försäkringskassan och Arbetsförmedlingen.

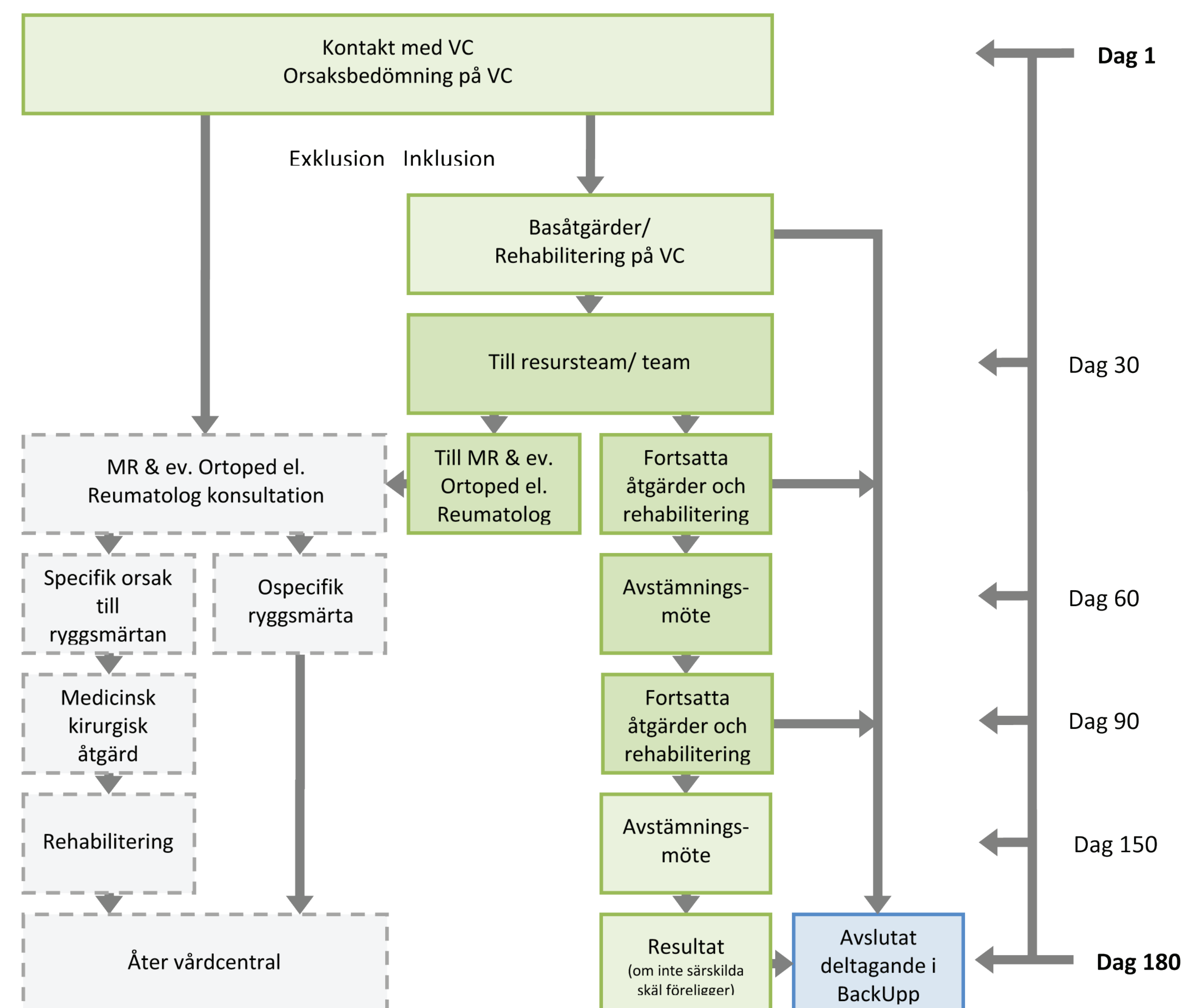
Metod

Individer 18-65 år med nyttillkommen eller upprepad ländryggssmärta, duration <3 månader och där eventuell sjukskrivning pågått max tre månader inkluderades på fem primärvårdsenheter. Manual med flödesschema och rekommendation om åtgärder vid specifika tidpunkter kopplat till rehabiliteringskedjans tidsramar följdes.

Avslutning skedde vid tydlig förbättring, dock senast efter sex månader. Teamkonferens kring dag 28 och radiologisk utredning i form av screening med magnetkamera (så kallad MR-översikt) vid utebliven förbättring efter 4-6 veckors behandling.

För utvärdering användes självskattningsinstrumenten EQ-5D (livskvalitet) och RMDQ (ryggfunktion). Dessutom efterfrågades patienters och personals nöjdhet med deltagandet i projektet.

Effektmål var att nå en förbättring av hälsa och funktion för 80% av patienterna och en nöjdhet med omhändertagandet för 90%.

Resultat

110 patienter inkluderades och deltog 7-263 dagar.

Data vid inskrivning:

- Medelåldern 46 år (SD 11,5)
- 60% kvinnor
- Besvärsduration ≤ 6 veckor hos 66%
- Sjukskrivning hos 34 % av patienterna

- Hälsoindex (EQ-5D) förbättrades från medelvärde (m) 0,45 (SD 0,33) dag 1 till m 0,76 (SD 0,21) vid avslut, p<0,0001, (n=79).
- VAS Hälsa ökade från m 53 (SD 21) till m 71 (SD 22), p<0,0001.
- RMDQ förbättrades från m 13 (SD 5) till m 4 (SD 6), p<0,0001.
- En förbättring av hälsa och funktion fanns hos 72-79% av patienterna,
- 91% var nöjda med omhändertagandet i samband med ryggbesvären och 79% upplevde att de haft möjlighet att påverka utformningen av behandlingen.

Deltagande personal upplevde att projektet fungerat bra i stort; strukturen, samarbetet samt möjligheten för tidig MR-översikt angavs som positivt.

MORSE-projektet
www.morse.nu
liz@morse.nu

LUNDS UNIVERSITET
Medicinska fakulteten

Försäkringskassan